

สำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

คู่มือ PDPA สำหรับประชาชน

ฉบับ 23 มิถุนายน 2565

โดย สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เว็บไซต์: <https://www.facebook.com/pdpc.th>

โทรศัพท์: 1111

สำนักงานคณะกรรมการ
คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

คู่มือ PDPA สำหรับประชาชน

ฉบับ 23 มิถุนายน 2565

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

Call Center : 1111 หรือ 02-142-1033 หรือ 02-141-6993

Facebook: <https://www.facebook.com/pdpc.th>

สารบัญ

บทที่ 1

ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 1

บทที่ 2

10 เรื่องที่ประชาชนต้องรู้เกี่ยวกับ PDPA..... 3

บทที่ 3

4 เรื่องไม่จริงเกี่ยวกับ PDPA..... 13

บทที่ 1 ทำความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลโดยกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้องค์กรปฏิบัติตามกฎหมาย บทบัญญัติใน พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากกฎหมายฉบับอื่น กล่าวคือ ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงสภาพบังคับให้กระทำหรือไม่กระทำเท่านั้น แต่บทบัญญัติส่งเสริมการสร้างความตระหนักรู้ และการทบทวนกระบวนการทำงาน เพื่อให้การกระทำใดก็ตามที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคลเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยตระหนักถึงมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ความเป็นธรรมในการใช้ข้อมูล และความโปร่งใสต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัวภายใต้หลักการของรัฐธรรมนูญ

“กฎหมายไม่ได้มุ่งสร้างภาระในการเก็บและใช้ข้อมูล แต่ต้องการให้มีกระบวนการเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างเหมาะสม ปลอดภัย โดยคำนึงถึงสิทธิความเป็นส่วนตัวของบุคคลเพื่อให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด”

ทั้งนี้ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือกิจกรรมในครอบครัว ได้รับการยกเว้น ทำให้ไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนี้

กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติรับรองและยืนยันสิทธิความเป็นส่วนตัวของข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนเอาไว้ โดยคุ้มครองประชาชนในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจากการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เฉพาะเพียงแต่กรณีที่เกิดเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการกำหนดให้องค์กรต่าง ๆ ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องมีฐานทางกฎหมายในการประมวลผล กล่าวคือ ต้องสามารถอ้างได้ว่ามีสิทธิบางประการตามที่กฎหมายกำหนดในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ (ตามมาตรา 24 และมาตรา 26 แล้วแต่กรณี) การใช้ข้อมูลให้น้อยที่สุด สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ชอบด้วยกฎหมายและเพียงพอที่จำเป็น อีกทั้งประการสำคัญคือ “ความโปร่งใส” ในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องคำนึงถึง “ความเป็นธรรม” ต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

ภายใต้ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ได้กำหนดให้มีผู้เกี่ยวข้อง 3 บทบาท ได้แก่

- **เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล (Data Subject)** คือ บุคคลธรรมดาผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ซึ่งข้อมูลนั้นแบ่งชี้ไปถึงบุคคลดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม
- **ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล (Data Controller)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งมีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- **ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล (Data Processor)** คือ บุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งหรือในนามของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งไม่ใช่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนทั้งเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล หรือผู้ประกอบการธุรกิจฟรีแลนซ์ ที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าหรือพนักงาน

ตัวอย่าง ร้านกาแฟเป็นห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีการเก็บรวบรวมข้อมูลลูกค้าเพื่อใช้หาระบบสมาชิก

หน้าที่ส่วนใหญ่ตามกฎหมายนี้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ บริษัท ห้างหุ้นส่วนทั้งเป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล และผู้ประกอบการธุรกิจฟรีแลนซ์ที่รับจ้างหรือให้บริการแก่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ทำกิจกรรมที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

ตัวอย่าง ธุรกิจร้านค้าอาจจ้างบริษัทอื่นให้จัดการข้อมูลสั่งซื้อสินค้าหรือดูแลเฟซบุ๊กเพจของร้าน ซึ่งต้องมีการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า

บทที่ 2 10 เรื่องที่ประชาชนต้องรู้เกี่ยวกับ PDPA

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

- **ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป** คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งทำให้สามารถระบุตัวบุคคล (บุคคลธรรมดา) นั้นได้ ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม แต่ไม่รวมถึงข้อมูลของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ (มาตรา 6)

เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขประจำตัวประชาชน อีเมล บัญชีธนาคาร ฯลฯ

- **ข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว** คือ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่โดยสภาพมีความละเอียดอ่อนและสามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสิทธิเสรีภาพหรืออาจถูกใช้ในการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลได้ (มาตรา 26)

ได้แก่ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนาหรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ

2. ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเหตุหรือฐานตามกฎหมาย ซึ่งการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดต่าง ๆ ตามกฎหมาย กล่าวคือ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอย่างจำกัด ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งเราไว้ก่อนหรือขณะเก็บรวบรวม (ห้ามใช้นอกเหนือวัตถุประสงค์) (มาตรา 21)

“วัตถุประสงค์” ของการเก็บรวบรวม ใช้ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับหลักพื้นฐานของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล คือ **หลักการจำกัดวัตถุประสงค์** และ **สิทธิในการรับรู้ของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล**

“หลักการจำกัดวัตถุประสงค์ (Purpose limitation)” คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลจะทำได้เฉพาะเพื่อวัตถุประสงค์ที่เจาะจง ชัดแจ้ง และชอบด้วยกฎหมาย และต้องไม่ประมวลผลข้อมูลในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังกล่าว

3. **ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล** ต้องเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลของเราเท่าที่จำเป็นภายใต้วัตถุประสงค์อันชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 22) (ใช้ข้อมูลของเราให้น้อยที่สุด) ซึ่งหลักการนี้เชื่อมโยงกับหลักการจำกัดวัตถุประสงค์ ดังนั้น การเก็บรวบรวมต้องเป็นไปอย่างจำกัดเท่าที่จำเป็นเฉพาะภายใต้วัตถุประสงค์ที่แจ้งให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ

“หลักการใช้ข้อมูลของให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น (Data minimization)” คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลให้เก็บรวบรวมได้เท่าที่จำเป็นภายใต้วัตถุประสงค์ โดยต้องพิจารณาองค์ประกอบ 3 ประการ คือ เพียงพอ เกี่ยวข้อง และจำกัด เพื่อป้องกันการเก็บรวบรวมข้อมูลมากเกินไป

4. ความยินยอม

ความยินยอมเป็นฐานการประมวลผลฐานหนึ่ง ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ในการกำหนดฐานการประมวลผลให้สอดคล้องกับลักษณะการประมวลผลและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งในหลาย ๆ กรณีองค์กรอาจใช้ข้อมูลของเราได้จากฐานสัญญา (มีสัญญาต่อกัน) หรือมีประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

ในการขอความยินยอมต้องพิจารณาตามมาตรา 19 พิจารณาตามนี้

1. ความยินยอมต้องขอก่อนจะมีการประมวลผล
2. ความยินยอมต้องไม่เป็นเงื่อนไขในการให้บริการ ต้องมีอิสระในการให้ความยินยอม
3. ความยินยอมต้องอยู่แยกส่วนกับเงื่อนไขในการให้บริการ
4. วัตถุประสงค์ของการประมวลผลข้อมูลต้องเฉพาะเจาะจง
5. ความยินยอมต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ
6. ออกแบบทางเลือกให้สามารถปฏิเสธที่จะให้ความยินยอมได้
7. เนื้อหาความยินยอมเข้าใจง่ายและเข้าถึงง่าย

การขอความยินยอมจากผู้เยาว์

พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มาตรา 20 กำหนดว่า การขอความยินยอมจากผู้เยาว์ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขต่อไปนี้

1. ผู้เยาว์ มีอายุ 10 ปีขึ้นไป ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องพิจารณาถึงวุฒิภาวะและความเข้าใจในการตัดสินใจของผู้เยาว์
2. ผู้เยาว์ มีอายุ 10 ปีขึ้นไป ถึง 20 ปีบริบูรณ์ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องพิจารณาถึงวุฒิภาวะและความเข้าใจในการตัดสินใจของผู้เยาว์

1. การขอความยินยอมจากผู้เยาว์ ต้องเป็นไปอย่างชัดแจ้ง และไม่เป็นการบังคับหรือขู่เข็ญ

2. การขอความยินยอมจากผู้เยาว์ ต้องเป็นไปอย่างชัดแจ้ง และไม่เป็นการบังคับหรือขู่เข็ญ

3. การขอความยินยอมจากผู้เยาว์ ต้องเป็นไปอย่างชัดแจ้ง และไม่เป็นการบังคับหรือขู่เข็ญ

การขอความยินยอม

จาก คนที่มีความสามารถ และ คนเสมือนมีความสามารถ

คนที่มีความสามารถ

คือ บุคคลที่มีความสามารถในตัวเอง สามารถตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองได้

คนเสมือนมีความสามารถ

คือ บุคคลที่มีความสามารถในตัวเอง แต่ไม่สามารถตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองได้

กรณีนี้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล ต้องขอความยินยอมจาก คนที่มีความสามารถ และ คนเสมือนมีความสามารถ

5. ในการขอความยินยอมผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องคำนึงอย่างที่สุดในความเป็นอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

ในการขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล โดยคำว่าอิสระนั้นต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีทางเลือกอย่างแท้จริง (Real choice) ดังนั้นความยินยอมที่เป็นอิสระเป็นกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเลือกว่าจะยินยอมหรือไม่ แม้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะไม่ให้ความยินยอมย่อมสามารถเข้ารับบริการได้

“ผลของความยินยอมที่ไม่อิสระย่อมส่งผลให้ความยินยอมนั้นไม่มีผลผูกพันกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ทำให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถอ้างความยินยอมนั้นเป็นฐานในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลได้”

6. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล มีสิทธิ...

หมายเหตุ สิทธิข้อ 1 เป็นสิทธิที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทุกคนได้รับโดยไม่ต้องมีการร้องขอ
วิธีการใช้สิทธิข้อ 2-8 เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

1) สิทธิได้รับการแจ้งให้ทราบรายละเอียด (Privacy Notice)

- เป็นสิทธิที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทุกคนได้รับโดยไม่ต้องมีการร้องขอ
- ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล จะต้องแจ้งวัตถุประสงค์และรายละเอียดของการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตามเพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลรู้ว่าข้อมูลของตนจะถูกนำไปใช้ทำอะไร
- การประมวลผล หมายถึง การเก็บรวบรวม ใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

2) สิทธิในการถอนความยินยอม ในกรณีที่ได้ให้ความยินยอมไว้ (Right to Withdraw Consent)

- ในกรณีที่ได้ให้ความยินยอมไว้ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิที่จะเพิกถอนความยินยอมเมื่อใดก็ได้ (มาตรา 19)
- การเพิกถอนความยินยอมจะอยู่ในรูปแบบใดก็ได้ เช่น ทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือทำเป็นเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยการเพิกถอนจะต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่ยากไปกว่าการขอความยินยอม
- เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลได้รับคำขอการเพิกถอนจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว จะต้อง “แจ้งถึงผลกระทบ” จากการถอนความยินยอมและ “หยุดการประมวลผล”

3) สิทธิขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูล ส่วนบุคคล (Right to Access)

- เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะขอเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนได้
- ข้อมูลที่ขอได้ ได้แก่
 1. ขอเข้าถึงและขอรับสำเนาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตน
 2. ขอให้เปิดเผยถึงการได้มาซึ่งข้อมูลที่ตนไม่ได้ให้ความยินยอม

4) สิทธิขอให้โอนข้อมูลส่วนบุคคล (Right to data portability)

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลสามารถขอให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลอื่นในกรณีที่ (1) ข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอยู่ในรูปแบบที่สามารถอ่านหรือใช้งานโดยทั่วไปได้ด้วยเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ทำงานได้โดยอัตโนมัติและสามารถใช้หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ด้วยวิธีการอัตโนมัติ (2) เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ประมวลผลโดยฐานความยินยอมหรือฐานสัญญาเท่านั้น และ (3) การใช้สิทธินั้นต้องไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น (เงื่อนไขการใช้สิทธิกำหนดไว้ในมาตรา 31)

5) สิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (Right to Object) (มาตรา 32)

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับตนได้ใน 3 กรณี กล่าวคือ

(1) เป็นการประมวลผลโดยใช้ฐานประโยชน์สาธารณะ (หน่วยงานของรัฐ) หรือฐานประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย

(2) เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการตลาดแบบตรง หรือ

(3) เพื่อวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หรือสถิติ

แต่องค์กรที่มีการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นอาจปฏิเสธการใช้สิทธิดังกล่าวได้ หากแสดงให้เห็นถึงเหตุอันชอบด้วยกฎหมายที่สำคัญยิ่งกว่า เช่น ประโยชน์สาธารณะที่สำคัญของหน่วยงานรัฐ หรือ การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเป็นไปเพื่อก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย การปฏิบัติตามหรือการใช้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือการยกขึ้นต่อสู้สิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย หรือ เป็นการจำเป็นเพื่อการดำเนินการกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น แต่กรณีของ “การตลาดแบบตรง” องค์กรต้องยุติการใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการตลาดแบบตรงทันที

ข้อเท็จจริง

มีคนโทรมาขายของ เราทำอะไรได้ ตาม PDPA ?

PDPA = พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

ทำไม? พหุภาษาเพื่อสนับสนุนสิทธิการตามกฎหมายในการเข้าถึง การเข้าถึง การเข้าถึง การเข้าถึง PDPA ?

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ข้อเท็จจริง

มีคนโทรมาขายของ เราทำอะไรได้ ตาม PDPA ? (ต่อ)

PDPA = พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

ทำไม? (1) ขอทราบแหล่งที่มาของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จากผู้กระทำความผิด (2) สิทธิในการคัดค้านการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing) โดยผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล หรือการมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการตลาดแบบตรง (Direct marketing)

6) สิทธิขอให้อลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ (Right to Erasure)

รู้หรือไม่?
เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิขอให้อลบข้อมูลส่วนบุคคลได้ (Right to Erasure)

- เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลหมดความจำเป็นในการเก็บรักษาไว้ตามวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- เมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอความยินยอมในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลและได้ถอนความยินยอมไปแล้วแต่ยังไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- เมื่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลคัดค้านการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล
- เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลผิดกฎหมาย หรือเปิดเผยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่กำหนดไว้

- เว้นแต่ -

- การเก็บรักษาไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้สิทธิในการแสดงความคิดเห็น
- การเก็บรักษาเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (อาชญากรรม-นิติการ / ประโยชน์สาธารณะ / การรักษาสุขภาพ / การสาธารณสุข ฯลฯ)
- การใช้เพื่อการส่งเสริมสิทธิหรือเสรีภาพตามกฎหมาย หรือเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ฯลฯ

ตัวอย่าง
นาย ก. สมัครใช้บริการของ บริษัท A ต่อมา นาย ก. แจ้งสิทธิบริษัท A ให้ลบความจำเป็นในการปฏิบัติตามสัญญา นาย ก. จึงได้ยกเลิกใช้บริการของบริษัท A แล้ว บริษัท A ได้ดำเนินการลบข้อมูลนาย ก. ตามกฎหมายที่กำหนดไว้แล้ว นาย ก.

• เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิยื่นคำร้องขอลบหรือทำลาย หรือทำให้ข้อมูลส่วนบุคคลไม่สามารถระบุถึงตนได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

• ในกรณีที่มีการส่งต่อหรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้นต่อสาธารณะแล้ว ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลต้องดำเนินการแจ้งให้ลบข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวด้วย

• หากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลไม่ดำเนินการตามคำร้องขอ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเพื่อสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการได้

*** ในกรณีของการประมวลผลโดยใช้ฐานประโยชน์สาธารณะโดยหน่วยงานของรัฐ ประชาชนไม่สามารถขอใช้สิทธิลบข้อมูลได้

7) สิทธิขอให้ระงับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 34)

สิทธิดังกล่าว หมายถึง การที่ข้อมูลส่วนบุคคลจะถูกเก็บไว้โดยไม่มีการประมวลผลเพิ่มเติม เนื่องจากเหตุผล ดังนี้

- (1) อยู่ในระหว่างการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลตามมาตรา 36
- (2) การประมวลผลไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอให้ระงับการใช้แทนการลบ
- (3) เมื่อข้อมูลส่วนบุคคลหมดความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลขอให้เก็บรักษาไว้เพื่อใช้ในการก่อตั้งสิทธิเรียกร้องตามกฎหมาย ฯลฯ
- (4) เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ในระหว่างการพิสูจน์ตามมาตรา 32 (1) (กรณีใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือการใช้ข้อมูลด้วยฐานประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมาย) หรือตรวจสอบตามมาตรา 32 (3) (การใช้ข้อมูลเพื่อวัตถุประสงค์ด้านการวิจัย) เพื่อปฏิเสธการคัดค้านของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา 32 วรรคสาม

8) สิทธิขอแก้ไขข้อมูลส่วนบุคคล (มาตรา 35)

7. PDPA ใช้กับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลที่อยู่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะมิสัญชาติใดก็ตาม พิจารณามาตรา 5 โดยจะแบ่งเป็นสองกรณี คือ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ในราชอาณาจักร และ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอยู่นอกราชอาณาจักร

8. เหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลแก่สำนักงานโดยไม่ชักช้าภายใน **72 ชั่วโมง** นับแต่ทราบเหตุเท่าที่จะสามารถกระทำได้ เว้นแต่การละเมิดดังกล่าวไม่มีความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ในกรณีที่การละเมิดมีความเสี่ยงสูงที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ให้แจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบพร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้าด้วย

ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวและชื่อยกเว้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ต้องทำอะไร เมื่อมีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล?

การแจ้ง	ความเสี่ยง	ไม่มีความเสี่ยง	มีความเสี่ยง	มีความเสี่ยงสูง
ไม่ชักช้า	✓	✗	✗	✗
แจ้งข้อมูลส่วนบุคคล	✗	✗	✗	✓
ลด	✗	✓	✓	✓

- ความเสี่ยง : ความเสี่ยงที่จะเป็นผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
- แจ้งเหตุการณ์ละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลที่สำนักงานโดยไม่ชักช้า ภายใน 72 ชั่วโมงนับแต่ทราบเหตุเท่าที่จะสามารถกระทำได้
- แจ้งเหตุการณ์ละเมิดให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลทราบ พร้อมกับแนวทางการเยียวยาโดยไม่ชักช้า

ที่มา : มาตรา 33 (4) พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

9. การจัดทำบันทึกการ

ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลบันทึกการเพื่อให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานสามารถตรวจสอบได้ โดยจะบันทึกเป็นหนังสือหรือระบบอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดดังนี้

- (1) ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการเก็บรวบรวม
- (2) วัตถุประสงค์ของการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลแต่ละประเภท
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคล
- (4) ระยะเวลาการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคล
- (5) สิทธิและวิธีการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งเงื่อนไขเกี่ยวกับบุคคลที่มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลและเงื่อนไขในการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลนั้น
- (6) การแจ้งหรือเปิดเผยตามมาตรา 27 วรรคสาม

ทั้งนี้ ผู้ควบคุมข้อมูลที่เป็นกิจการขนาดเล็ก
ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศ
กำหนดได้รับยกเว้นไม่ต้องบันทึกรายการ

- (7) การปฏิเสธคำขอหรือการคัดค้านตาม
มาตรา 30 วรรคสาม มาตรา 31 วรรคสาม
มาตรา 32 วรรคสาม และมาตรา 36 วรรคหนึ่ง
(8) คำอธิบายเกี่ยวกับมาตรการรักษาความ
มั่นคงปลอดภัยตามมาตรา 37 (1)

10. สิทธิร้องเรียน

เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลมีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 หรือประกาศฯ ที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล
ส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ กระบวนการร้องเรียนในการยื่น การไม่รับเรื่อง การยุติเรื่อง การพิจารณา และระยะเวลา
ในการพิจารณาคำร้องเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยคำนึงถึง
การกำหนดให้ไม่รับเรื่องร้องเรียนหรือยุติเรื่องในกรณีที่มีผู้มีอำนาจพิจารณาในเรื่องนั้นอยู่แล้วตามกฎหมายอื่นด้วย

บทที่ 3 4 เรื่องไม่จริงเกี่ยวกับ PDPA

1. การถ่ายรูป-ถ่ายคลิป ตัดภาพคนอื่นโดยเจ้าตัวไม่ยินยอมจะผิด PDPA?

ตอบ กรณีการถ่ายรูป-ถ่ายคลิปโดยติดบุคคลอื่นโดยผู้ถ่ายรูป-ถ่ายคลิปไม่เจตนา และการถ่ายรูปถ่ายคลิبدังกล่าว ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายกับผู้ถูกถ่าย สามารถทำได้ หากเป็นการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว

2. ถ้านำคลิปหรือรูปถ่ายที่ติดคนอื่นไปโพสต์ในโซเชียลมีเดียโดยบุคคลอื่นไม่ยินยอมจะผิด PDPA?

ตอบ สามารถโพสต์ได้ หากใช้เพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว ไม่ใช่แสวงหากำไรทางการค้าและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล

3. ติดกล้องวงจรปิดแล้วไม่มีป้ายแจ้งเตือนผิด PDPA?

ตอบ การติดกล้องวงจรปิดภายในบ้าน ไม่จำเป็นต้องมีป้ายแจ้งเตือน หากเพื่อป้องกันอาชญากรรม และรักษาความปลอดภัยกับตัวเจ้าของบ้าน

4. เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลต้องให้ความยินยอมทุกครั้งก่อนนำข้อมูลไปใช้?

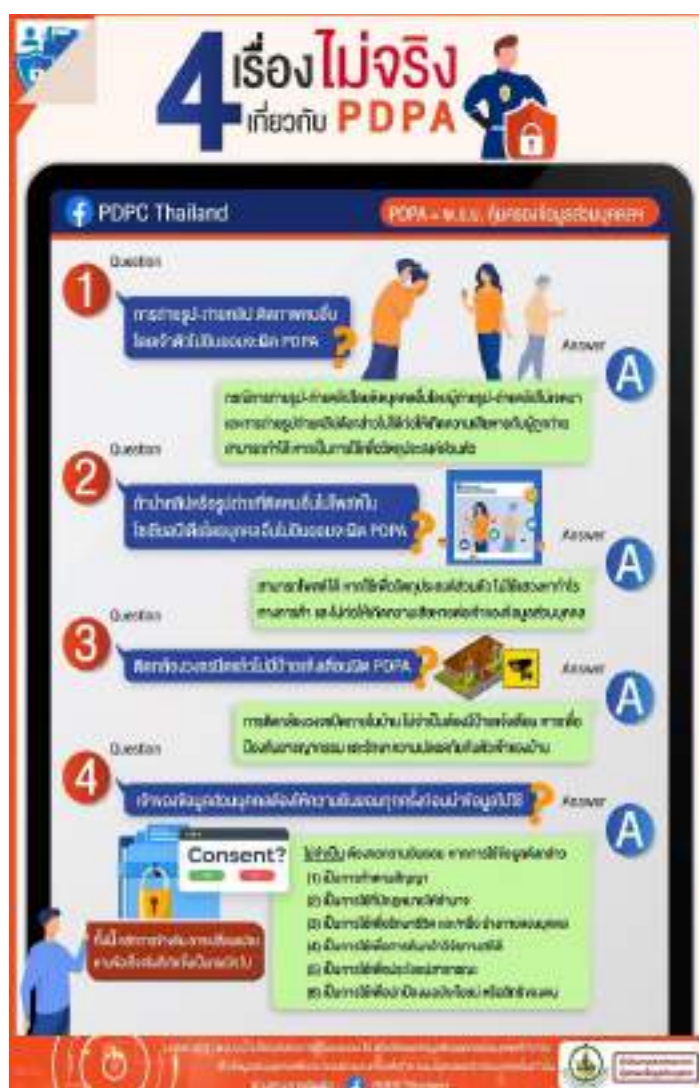
ตอบ ไม่จำเป็นต้องขอความยินยอม หากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

- (1) เป็นการทำตามสัญญา
- (2) เป็นการใช้ที่มีกฎหมายให้อำนาจ
- (3) เป็นการใช้เพื่อรักษาชีวิตและ/หรือ ร่างกายของบุคคล
- (4) เป็นการใช้เพื่อการค้นคว้าวิจัยหรือสถิติ
- (5) เป็นการใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ
- (6) เป็นการใช้เพื่อปกป้องผลประโยชน์ หรือสิทธิของตนเอง

“ทั้งนี้ ข้อมูลข้างต้น

อาจเปลี่ยนแปลงตามข้อเท็จจริง

ที่เกิดขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป”

คู่มือ PDPA สำหรับประชาชน

คณะผู้จัดทำ

นายเวทวงศ์ พ่วงทรัพย์	รองปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ทำหน้าที่
นายปฐมพงษ์ ขาวจันทร์	เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
นายณรงค์เดช วัชรภาสกร	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
นางสาวพัชรภรณ์ ลิ้นะรุ่ง	ทำหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
นางอัจฉรา จันทชัย	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
นายขวัญชัย คงสุข	ทำหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
นางสุนทรีย์ ส่งเสริม	สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ผศ.ศุภวัชร มาลานนท์	ทำหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
นางสาวปิยะลักษณ์ ไส่แก้ว	บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
นายณพรัตน์ ขุนอ่อน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
นางสาวเนติธร โล้วโสภณกุล	บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
นายธีรวัช เกรียงไกรเพชร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
นางสาวปณทาร์ย์ อวยจินดา	บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ทำหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
120 หมู่ 3 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์: 1111 หรือ 02-142-1033 หรือ 02-141-6993
เฟซบุ๊ก: <https://www.facebook.com/pdpc.th>
เว็บไซต์: <http://www.pdpc.or.th>